

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ФИНАНСИ“

УТВЪРЖДАВАМ:

Ректор:

(Проф. д-р Пл. Илиев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: “ПУБЛИЧНИ ФИНАНСИ”;

ЗА СПЕЦ: „Публична администрация“; ОКС „бакалавър“

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 3; СЕМЕСТЪР: 6;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО(часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
Т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	120	

Изготвили програмата:

1.
(Доц. д-р Людмил Найденов)

2.
(Ас. Татяна Джунинска)

Ръководител катедра:
„Финанси “ (Проф. д-р Стефан Вачков)

I. АНОТАЦИЯ

Учебната дисциплина “Публични финанси” способства за разширяване на знанията, формираните от дисциплините “Макроикономика“, „Въведение във финансите“ и „Икономика на публичния сектор“. Курсът осигурява теоретичния фундамент, методологичния инструментариум и законодателната база, необходими при изучаване на дисциплините “Стратегическо управление в публичния сектор”, „Мениджмънт на публичните инвестиции” и „Публичен и частен избор”. Предмет на анализ са финансовите аспекти на дейността на държавата и институциите от общественения сектор.

Обучението по дисциплината преследва две основни цели. На първо място, да представи нови знания за концепциите и базовите идеи чрез които съвременната икономическа теория обяснява необходимостта, ролята, организацията и резултатите от дейността на публичния сектор в пазарната икономика. На второ място, да осигури информацията относно конкретните особености на националното законодателство в сферата на публичните приходи и разходи (централни и местни) и да формира умения за управление на тяхната структура и насоченост. За постигане на очертаните цели се прави критичен анализ на икономическата роля на държавата в пазарното стопанство, изследват се особеностите на производството и доставката на национални и местни публични блага и се дискутират теоретичните и практически проблеми на бюджетните системи и бюджетните решения. В тази връзка се формират умения за работа с бюджетна документация и за изграждане на бюджети в публичния сектор. Специално внимание се отделя на теорията за държавните разходи, анализират се социалните и икономически ефекти на данъчното облагане и се дискутира техниката на облагане с имуществени данъци, данъци върху доходите и върху потреблението. В обхвата на дисциплината попадат и въпросите, касаещи социалното осигуряване (осигурителни системи и фондове) и дълговото финансиране на публични проекти.

Запознаването с особеностите на националното данъчно и осигурително законодателство способства за формиране на умения за работа с данъчна документация и документация в сферата на социалното осигуряване.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СУ	ЛУ
ТЕМА 1. ВЪВЕДЕНИЕ В ТЕОРИЯТА НА ПУБЛИЧНИТЕ ФИНАНСИ		3	2	-
1.1	Конкурентно равновесие и ефективност на конкурентните пазари			
1.2	Пазарни провали и необходимост от публичен сектор			
1.3	Други основания за държавна намеса: преразпределение и асиметрична информация			
1.4.	Публични блага. Подход на Пигу. Модел на Бюкенън.			
1.5.	Външни ефекти. Теорема на Коус.			
ТЕМА 2. ПУБЛИЧНИ РАЗХОДИ И РАЗХОДНИ ПРОГРАМИ		3	2	-
2.1	Дефиниране и значение на публичните разходи			
2.2	Класификация на публичните разходи			
2.3	Модел за растежа на публичните разходи			
2.4	Държавни разходни програми – теоретични основи и практика			

	на Р. България			
ТЕМА 3. ДАНЪЧНИ ПРИХОДИ НА ПУБЛИЧНИЯ СЕКТОР		3	2	-
3.1	Източници и структура на приходите на публичния сектор.			
3.2	Справедливост на данъчното облагане			
3.3	Данъчно облагане и икономическа ефективност			
3.4	Данъчна система на Р. България – обща характеристика			
ТЕМА 4. ОБЛАГАНЕ НА ДОХОДИТЕ		4	5	-
4.1	Данъчнополитически решения при организацията на прогресивен личен подоходен данък. Алтернативи на прогресивното облагане на физическите лица			
4.2	Избор на икономическа база за прилагане на корпоративен данък върху доходите			
4.3	Икономически деформации, причинени от корпоративния данък			
4.4	Облагане доходите на физическите и юридическите лица в Р. България			
ТЕМА 5. ОБЛАГАНЕ НА ПОТРЕБЛЕНИЕТО		4	5	-
5.1	Обща характеристика на ДДС.			
5.2	Методи за определяне на добавената стойност. Единна или диференцирана ставка на ДДС?			
5.3	Елементи на организацията на ДДС в Р. България			
5.4	Организация на акцизното облагане в Р. България			
ТЕМА 6. ДЪРЖАВНИ ЗАЕМИ И ДЪРЖАВЕН ДЪЛГ		2	2	-
6.1	Държавни заеми – видове, начини за сключване и начини за погасяване			
6.2	Класификация на националния дълг. Дефиниция за държавен дълг			
6.3	Индикатори за дългова тежест. Количествени методи за оценка на равнището на задлъжнялост			
6.4	Държавният дълг на Р. България в началото на ХХІ век			
ТЕМА 7. БЮДЖЕТ И БЮДЖЕТНА СИСТЕМА		2	2	-
7.1	Понятие и характеристики на бюджета			
7.2	Принципи за изграждане на бюджета			
7.3	Извънбюджетни фондове – предназначение, предимства и недостатъци			
7.4	Бюджетна система (структура). Характеристика на отделните звена от бюджетната структура			
ТЕМА 8. БЮДЖЕТНО ПЛАНИРАНЕ И ТЕХНОЛОГИЯ НА БЮДЖЕТНИЯ ПРОЦЕС		2	2	-
8.1	Теоретични основи и методи на бюджетно планиране			
8.2	Програмно-целево бюджетно планиране - етапи и предимства.			
8.3	Роля на бюрократа			
8.4	Бюджетен процес – понятие, цели, етапи			
ТЕМА 9. МЕСТНИ ФИНАНСИ И ИКОНОМИЧЕСКА ЕФЕКТИВНОСТ		3	3	-
9.1	Вертикална структура на публичния сектор. Финанси на			

	централната власт и местни финанси			
9.2	Модел на Ч. Тибо – допускания, основни изводи, критики към модела			
9.3	Принос на П. Салмон и теорема на Оутс			
9.4	Общински приходи и разходи – практиката на Р. България			
ТЕМА 10. ОСИГУРИТЕЛНИ СИСТЕМИ И ФОНДОВЕ		4	5	-
10.1	Характер и съдържание на социалното осигуряване.			
10.2	Системи и фондове за пенсионно осигуряване.			
10.3	Осигурителни системи и фондове за защита при временна неработоспособност.			
10.4	Системи и фондове за защита срещу икономически рискове.			
10.5	Здравно осигуряване.			
		Общо:	30	30
				-

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Курсова работа (по зададена тема)	1	40
1.2.	Тест със затворени въпроси	1	40
Общо за семестриален контрол:		2	80
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит с отворени и затворени въпроси и задачи	1	100
Общо за сесиен контрол:		1	100
Общо за всички форми на контрол:		3	180

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Коцев, Цв., Т. Владимирова, Л. Найденов и др., Публични финанси, Варна, 2008 г.;
2. Владимирова, Т., Л. Найденов, Местни финанси, Варна, 2011 г.;
3. Герчева, Св., Данъчна политика, Варна, 2011 г.;
4. Благойчева, Хр., Осигурителни системи и фондове, Варна, 2010 г.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Брусарски, Р., Теория на публичните финанси, София, 2007 г.;
2. Николов, Ч., Д. Стоилова и Е. Ставрова, Публични финанси, Благоевград, 2007 г.;
3. Найденов, Л., Субсидиарност и регионална разходна свобода, Финансови измерения на

- икономическата свобода – сборник студии, Варна, 2009 г.;
4. Найденов, Л., Брутният външен дълг на Р. България в ретроспектива и перспектива, Ролята на финансовата и счетоводната информация в подкрепа на малките и средни предприятия - сборник студии, В. Търново, 2010 г.;
 5. Герчева, Св., Данъчната конкуренция и финансовата свобода на данькоплатците Финансови измерения на икономическата свобода – сборник студии, Варна, 2009 г.;
 6. Найденов, Л., Цени, лихвени проценти и целесъобразност на дефицитното бюджетно финансиране, сп. Данъчна практика, №9, 2010 г. с. 21-25;
 7. Naidenov, L., Budget Impact Under the Conditions of Economic Crises, Проблемы и перспективы развития сотрудничества между странами Юго-Восточной Европы в рамках черноморского экономического сотрудничества и ГУАМ, Сборник научных трудов (часть 2), Донецк, 2011 г., с. 825-830;
 8. Rosen, H., T. Gayer, Public Finance, McGraw-Hill/Irwin, 2009;
 9. Hillman, A., Public Finance and Public Policy: Responsibilities and Limitations of Government, Cambridge University Press, 2003.